

HÁZI PÉLDÁNY

BUDAPESTI KIR. ÜGYÉSZSÉG
1937 OKT. 30
ÁTVETTE

Érk. 10

Budapest, 1937 október 31, vasárnap

ÓRAI ÚJSÁG

6
fillér

XXIII. évfolyam

Főszerkesztő: Bethlen András

Alapította: Nadányi Emil

248. szám

A geszti kriptánál

Tisza István mártirhalálának holnapi évfordulóján az idén is kegyeletes emlékezéssel fordul a nemzet a geszti kriptá felé, ahol a magyarság tragikus hőse örök álmát alussza. Tizenkilenc éve, hogy az őszirózsás forradalom végrehajtotta első haditényét: gyilkos sortüzet zúdított Tisza Istvánra, a nagy ellenfélre, aki utolsó lehelletéig ott maradt a gáton, hogy megállítsa a forradalmi anarchia szennyes áradatát. Hívei, barátai, politikai fegyvertársai és velük együtt azok a milliók, akiket Tisza István tanításai csak mártirsorsának betelte után hódítottak meg, tizennyolc éve lélekben elzarándokolnak a geszti kriptához október 31-én és oda visz az útjuk most is, a tizenkilencedik évfordulón, amikor időszzerűbben hangzanak Tisza István tanításai, mint az elmúlt évek alatt bármikor.

Az országot most is elvakult izgatás törekszik felforgatni, megrendíteni az ország rendjét, a lelkek békéjét és az alkotmányos intézményeket. Szórol-szóra ez a féktelen izgatási hadjárat előzte meg az őszirózsás forradalom nagy napját is, a régi rend összeomlásának, Tisza István megöletésének napját. A jelszavak változtak, a módszer megmaradt. Azonos a cél is, mely nem kevesebbre tör, mint a hatalom erőszakos átvételére a parlament, a törvényes kormány, a fennálló jogrend romján. Az őszirózsás forradalom előtt is voltak, akik fölényes vállvonogatással tértek napirendre az izgatók munkája felett, akik azt hitték, hogy ha lekiesnylik a veszélyt, behunyják szemüket az egyre vakmerőbb forradalmi propaganda előtt, akkor már meg is mentették az országot az anarchiától. Hát nem egészen így történt, a türelem és gyengeség keservesen megbosszulta magát. Ez a keserves, országvesztítő, nagy tanulás kell, hogy figyelmeztessen, hogy a mai időkben, melyeknek veszedelme semmivel sem kisebb, a nemzet több fegyvellemmel, elhatározottsággal, öntudattal és töretlenebb egységgel álljon a gáton és verje vissza az alvilági hatalmak ostromát.

Házat, utcát, díszdoktori diplomát kap a Nobel-díjas Szent-Györgyi

Első útja Klebelsberg koporsójához vitte

Szeged, okt. 30.
(A 8 Órai Újság telefonjelentése)

Szeged város közönsége ma is teljesen annak a nagy és díszes kitüntetésnek hatása alatt áll, amely Szent-Györgyi Albert professzort és rajta keresztül a várost, a kiváló tanár tudományos munkásságának színhelyét érte. A Nobel-díjas tudós tegnap éjszaka későn tért pihenőre, mert részt vett az egyetem természettudományi karának éjszakai ülésén, amelyen egyhangú lelkesedéssel elhatározták, hogy Szent-Györgyi Albertet a természettudományok díszdoktorává avatják. Dr. Rusznyák István egyetemi tanár javaslatára azt is elhatározta a kar, hogy Szent-Györgyi arc-

képével díszített emlékérmel adnak ki. A kitüntetett tudós első útja ma reggel 9 órakor a fogadalmi templomba vezetett. Pár percig imádkozott, majd

felment a kriptába gróf Klebelsberg Kunó sirkamrájába, ahol hosszabban tartózkodott és a kriptára csához támaszkodva, fejét kezébe hajtva, magába mélyedten esendően imádkozott a nagy miniszter koporsója előtt.

A kriptából Szent-Györgyi professzor a közelben lévő intézetébe ment. Utközben csatlakozott hozzá a 8 Órai Újság munkatársa. A tudós kezdte meg a beszélgetést.

távirati üdvözlései. Külföldről ma a reggeli órákban 57 üdvözlő táviratot kapott Szent-Györgyi, aki melán a legjobban megörült egy budapesti expressz levélnek. A levelet a fehérváriúti polgári és ipari leányiskola növendékei küldték, kétszáz aláírással, kifejezve nagy örömet és lelkesedésüket, amelyeket a magyar tudós kitüntetése bennük kellett.

A szegedi törvényhatósági bizottság legközelebbi ülése elé javaslatot terjesztettek, hogy Szent-Györgyi Albertől teret nevezzenek el Szegeden. Miután hosszú éveken át a Kálvária-teri új felsőipariskola épületében dolgozott, a javaslat azt indítványozza, hogy

Szent-Györgyi Albert-ternek a Kálvária-teret nevezék el és azonkívül kéri, hogy Szeged keresse meg a társ-törvényhatóságokat, köztük Budapestet is, hogy utcát nevezzenek el a tudósról.

Szegeden mozgalmat indítottak, hogy Szent-Györgyi professzor állandó szegedi tartózkodása és ottani tudományos munkásságának folytatása érdekében a város és az állam együtt

szép családi házat építtessen a tudós számára.

Az akciónak lelkes visszhangja támadt és a szegediek bizonyosra veszik, hogy a ház hamarosan meg is épül.

Szent-Györgyi kijelentette a 8 Órai Újság munkatársának, hogy éppen a kitüntetést megelőző napon fejezte be legújabb művét, amely eddigi kutatásait foglalja össze és amely angol nyelven, a szegedi egyetem kiadványainak sorában fog megjelenni.

H. M.

„Klebelsbergnek köszönhetem ...“

— Most jövök Klebelsberg kriptájából, ahová már tegnap el akartam jutni, hogy első utam Klebelsberg koporsójához vezessen és az ő földi nyugalóhelye előtt háláljam meg azt a sok jószágot, amelyet tőle élveztem.

Neki köszönhetem, hogy Magyarországon vagyok,

az ő lelkének nagysága hozott vissza ide. Azóta is az ő eszméinek szolgálatában állok és fogok is mindig állani. Mindig az ő elgondolásainak próbáltam megfelelni és ha most valami fájdalom keveredik a nagy örömeim közé, amelyek érték, úgy az fáj legjobban, hogy ő már nem tudta megérni az én mostani örömmünnepeimet, amely pedig az ő kulturmunkájának igazolását jelenti. Ő mindenáron a fiatalokat kívánta támogatni, azokat igyekezett lehetőleg nagy számban a külföldi kulturáلامokba kiküldeni, hogy gyarapodjanak a tudó-

mányokban. Az utolsó években sokszor fájdalommal gondoltam arra, hogy az országnak anyagi helyzete miatt nem állott módjában Klebelsberg Kunónak ez irányú munkásságát még jobban fejleszteni és az akciót kiépíteni. Nagy megkönnyebbülés és öröm számomra. — folytatta a tudós —, hogy most lent a kriptában egyedül maradtam pár percig a halott Klebelsberggel és áldozhattam az ő dicső szellemének.

Szent-Györgyi Albert professzor ezután felment intézetébe, ahol már

garmadával várták a közben érkezett üdvözlő táviratok.

köztük József Ferenc királyi herceg és Anna királyi hercegnő sürgönye, Pogány Móric, Kertész K. Róbert, a MEFHOSz, számos egyetemi tanár és tudós, közéleti előkelőség, valamint a szolnoki művésztelep művészeinek